

Ystäväväiesti

Suomen Raamattuopiston Säätiön tiedotuslehti 4/2021

AVAUKSIEN AIKA

Uusien mahdollisuuksien
aika alkaa **s.4**

Keskukset kehittyvät
ystävien tuella **s.10**

Nuorisotyöhön
turkulaisvahvistus **s.13**

”Helposti ajatellaan, että me olisimme muuttuneet ja terävöittäneet linjaamme, mutta ympärillä olevan maailman muuttuminen on johtanut siihen, että tekemättä mitään muutoksia me radikalisoitumme muiden silmissä.

JUHA VÄHÄSARJA

s. 4

Sisältö

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Uusien mahdollisuuksien aika alkaa
- 7 Säätiön taloudesta
- 8 Meiltä ja muualta
- 10 Raamattuopisto Kauniaisissa
- 12 Vuokatinrannan kuulumisia
- 13 Lasten ja nuorten maailmasta
- 14 Kirja Olavi Rimpiläisestä julkaistu
- 16 Seurakunnissa tapahtuu
- 17 Hartaus
- 18 Työntekijämme maakunnissa
- 19 Muistokirjoituksia

Toimitus

Päätoimittaja **LAURI VARTIAINEN** • Toimitussihteeri **PETRI VÄHÄSARJA** • Toimittajat: **TIINA KARLSSON** • **KAI LAPPALAINEN** • **MARJA-KAARINA MARTTILA** • **TANELI TÖRÖLÄ** • **JUHA VÄHÄSARJA**
Taitto **TANELI TÖRÖLÄ** • Kannen kuva **TANELI TÖRÖLÄ** • Painopaikka **PAINOTALO PLUS DIGITAL**.

Toimitus ja osoitteenmuutokset: Suomen Raamattuopiston Säätiö, Helsingintie 10, 02700 Kauniainen, info@sro.fi, p. 09 5123 910, www.sro.fi/osoitteenmuutos.

Ystäväviesti on Suomen Raamattuopiston Ystävät ry:n jäsenlehti. Lehti lähetetään myös lähettäjäreinkaiden jäsenille sekä tapahtumiin ja matkoille osallistuneille. Lehti ilmestyy neljä kertaa vuodessa. Painosmäärä 12 500 kpl.

Suomen Raamattuopiston Säätiön keräyslupa: RA/2020/1645.

Suomen alueella Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Voimassaoloaika 1.1.2021 alkaen toistaiseksi.

Myöntäjä: Poliisihallitus. Luvan myöntämispäivä 18.12.2020. Lisätiedot ja keräyslupa: sro.fi/lahjoita.

Yö väistyy

Pääkirjoitus **LAURI VARTIAINEN** • Kuva **TANELI TÖRÖLÄ**

Korona-ajan päätös näyttäisi olevan käsillä. Tai ainakin valtakunnallisten varotoimenpiteiden ja sulkujen ja rajoitusten aika. Korona jäänee seuraksemme vielä, mutta enimmäkseen kesytettynä kesytettynä kiusana - toivottavasti.

Ikävä juttu olisi, jos lehden ilmestyessä jokin koronan tuntematon gammamuunnos olisi jo riehumassa, ja ilo ennenaikaista. Mutta tänään elän toivossa. *”Yö on kulunut pitkälle, päivä jo sarastaa. Hylättäämme siis pimeyden teot ja varustautukaamme valon asein.”* (Room. 13:12) No, tiedämme, ettei apostoli tässä koronasta puhu, vaan muistuttaa Jeesuksen lähestyvistä paluusta, ja kaiken pimeyden väistymisestä koko maailmasta. Jumalan Pojan täydellistä voittoa odotellessa saamme kuitenkin iloita myös pienistä voitoista ja ilon hetkistä maailman myrskyjen keskellä.

Minua on tässä syksyissä eniten ilahduttanut monien uusien ihmisten ilmestyminen tapahtumiimme. Olemme joutuneet koronan aikana miettimään, mitä tapahtuu, kun rajoitukset poistuvat ja Raamattuopiston toiminta käynnistyy täydellä teholla. Löytävätkö ystävät takaisin sanankuuloon, vai vetääkö sohva magneetin lailla puoleensa? Iloksemme tutut, innostuneet kasvot ovat olleet puhujiamme vastassa kaikkialla. Eikä tässä vielä kaikki. Ympäri maata kuulen viestiä, että tapahtumissamme on aivan uusia kasvoja. Vetoan teihin ystävät, otetaan uudet vastaan rakkaudella, ja piderään heistä erityistä huolta.

Raamattuopisto tarvitsee uusia vastuunkantajia ja uutta verta toimintaansa. Lehdessä muistellaan kolmea pitkäaikaista vahvaa vastuunkantajaa, jotka ovat saaneet kutsun taivaan kotiin. Siunaamme Maurin, Emmin ja Alpon muistoa. Heidän kaltaisiaan uskollisia vastuunkantajia tarvitaan rintamaan.

Ja kun joku juurtuu mukaan toimintaamme, kutsutaan hänet mukaan myös ystäväyhdistykseen. Suomen Raamattuopiston Ystävät ry. täyttää tänä vuonna kunniakkaat 75 vuotta. Arvokas ikä arvokkaalle yhdistykselle. Yhdistyksen säännöt uudistuivat tänä vuonna. Uutena asiana saatiin mm. nuorisojäsenyys, joka tarjoaa alle kolmekymppisille mahdollisuuden tulla jäseneksi ilman jäsenmaksua. Yhdistyksen tarkoitus sen sijaan pysyy (ja paranee): ”Yhdistyksen tarkoituksena on tukea Suomen Raamattuopiston Säätiötä ja sen toimintaa hengellisesti, henkisesti ja taloudellisesti sekä toimia sen yhteydessä olevien henkilöiden yhdyssiteenä ja apuna heidän hengellisen elämänsä hoitamisessa.”

Lauri Vartiainen
toiminnanjohtaja
Suomen Raamattuopiston Säätiö

Metropolialueen johtaja Juha Vähäsarja luennoimassa Tampereen Viinikan kirkossa aiheesta "Mitä jos en osaa antaa anteeksi?" Paikalliset kokivat, että väkeä oli hyvin liikkeellä, ja uusia kasvojakin näkyi paljon.

Kari Kuusisto ja Maxi Kuusjärvi tapasivat pirkanmaalaisella ABC-asemalla. "Monilla syrjäisemmillä paikkakunnilla tällaiset paikat voisivat toimia erittäin hyvin, jos kyyditykset järjestäytyvät. Usein isojen väylien matkakeskuksissa on myös hyvät kokoustilat." Kari pohtii.

Onko myrskyn jälkeen poutasää?

Teksti ja kuvat **TANELI TÖRÖLÄ** ja **PETRI VÄHÄSARJA**

Pandemia-ajasta aletaan päästä normaaliin arkeen, ja ihmiset palaavat fyysiseen seurakuntayhteyteen nälkäisinä. Raamattuopistolla on nyt "tuhannen taalan paikka" Jumalan sanan kylvölle. Uusia toimintamuotoja onkin jo aloitettu.

Suomen Raamattuopiston Säätiön metropolialueen johtaja **Juha Vähäsarja** on nähnyt, miten pandemia-aika on vaikuttanut ihmisiin.

– Korona on osoittanut kohtaamisen tärkeyden. Kristillinen seurakunta on tarkoitettu kokoon-tuvaksi. Osallistua on voinut netin kautta, mutta se on eri asia kuin olla aidossa fyysisessä yhteydessä.

Puolentoista vuoden jälkeen näyttää viimein siltä, että tilanne on palautumassa normaalimmaksi.

– Jumalanpalvelusväki on lähtenyt varovasti liikkeelle, mutta

ihmisten onnellisuus on näkynyt ulospäin. Monet asiat, joita on pidetty itsestäänselvyyksinä, ovat osoittaneet merkityksensä, kun ne on otettu pois. Ehtoollisen puuttuminen on ollut monille kipeä asia. Nyt se on otettu suurella kiitollisuudella vastaan.

ILTAPÄIVÄMESSU RAKENTUU RUOHONJUURITASOLTA

Raamattuopistolla on vietetty juuri ensimmäinen iltapäivämessu. Perinteinen klo 11 jumalanpalvelus järjestetään jatkossakin normaalisti,

mutta sen väkimäärä on kasvanut niin paljon, että kirkkosali alkoi käydä ahtaaksi.

–Iltapäivämessun rakentaminen on lähtenyt ruohonjuuritasolta. Vapaehtoisten ja maallikkojen rooli on ollut suuri sen suunnittelussa ja toteuttamisessa. Musiikki on isossa osassa, ja sekin toteutetaan vapaamassa muodossa.

Iltapäivämessu pidetään aluksi kerran kuussa, mutta pyrkimys on toteuttaa se lopulta viikoittain.

–Olemme rakentaneet iltapäivämessuun rentoa ilmapiiriä. Toivom-

me että siihen olisi helppo kutsua ihmisiä mukaan, ja että uusilla ihmisillä olisi matala kynnyksellä osallistua. Jokainen, joka tulee ovesta sisään, huomioidaan henkilökohtaisesti.

MATALALLA KYNNYKSELLÄ LUOMAAN KOKOONTUMISIA

Maakunnissa on jo huomattu, että uutta väkeä on saapunut Raamattuopiston tilaisuuksiin.

–Toissapäivänä ollessani Viinikan kirkossa kuulin, että paikalla oli paljon sellaisia ihmisiä, jotka eivät ole aikaisemmin olleet mukana.

–Perinteiselle raamatunopetukselle ja perinteisille tilaisuuksille on varmasti kysyntää. Jo vakiintuneet kokoontumistapamme ovat edelleen toimiva muoto, mutta kynnys tilaisuuksien järjestämiseen ei tarvitsisi olla korkea. Ihmisille on tärkeää kohdata ihmisiä. Esimerkiksi lauluseurat Viisikielisen äärelä kiinnostaisivat monia varmasti, Vähäsarja suunnittelee.

VAIKKA ABC:LLE JOS KIRKKOON EI PÄÄSE

Pirkanmaallakin on alettu pohtia, miten ihmisten kohtaamisen tarpeeseen voitaisiin vastata nyt, kun kokoontumisiin annetaan lupa.

–**Juhani Tammisen** sanoin "Momentum on nyt!" Kun päästään yhteen, niin nyt pitäisi pystyä luomaan yhteyksiä. Tavoittavaa ja syventävää yhteyttä kaivataan, kiittää yli 40 vuotta sitten Suomen Raamattuopistolta valmistunut eläkkeellä oleva nuorisotyöntekijä **Markku "Maxi" Kuusjärvi**.

Pirkanmaan ja Kanta-Hämeen tuoreen julistustyön aluejohtajan **Kari Kuusiston** ensimmäinen tärkeä projekti on järjestää säännöllinen kokoontumismahdollisuus Raamattuopiston ystäville.

– Haluamme tarjota heille kunnan raamattuopetusta ja yhteistä lauluhetkeä. Tilaisuuksiin kutsutaisiin myös Raamattuopistolla opiskelleet nuoret, jotka opiskelun

jälkeen palaavat kotiseudulleen tai jatkavat elämäänsä uudella paikkakunnalla. Paikka kokoontumisille on kovasta yrityksestä huolimatta vielä auki, Kuusisto raportoi.

– Juha Vähäsarja kertoi työntekijäkokouksessa, että tällä hetkellä ihmiset eivät enää ole kiinnostuneita kiertämään eri järjestäjien hengellisissä tilaisuuksissa, vaan kaipaavat juurtumista. Tällaiseen kaipuuseen pitäisi pystyä vastaamaan.

Maxi Kuusjärvi on saamassa päätökseen opiskelut **Eero Junkkaalan** Raamatunopetusakatemiassa ja on ilmoittanut olevansa käytettävissä Suomen Raamattuopiston tilaisuuksissa. Kari Kuusisto onkin innoissaan siitä, että saa Maxista tilaisuuksiin hyvän raamattuopettajan, jolla on myös ideoita miestyöhön. Lisäksi Maxilla on kokemusta luontoaktiviteeteista. Haastatteluunkin hän tuli suoraan pitkospuutalkoista.

Kirkon tulevaisuutta olivat Hengellisten syventymispäivien paneelissa pohtimassa Soili Haverinen, Timo Pöyhönen, Mimosa Mäkinen, Lauri Vartiainen ja Kaisamari Hintikka. Paneelia juonsi Juha Vähäsarja ja musiikista vastasi Pekka Simojoki.

–Luontoon mahtuvat kaiken ikäiset ja kaikenlaiset ihmiset. Luonnon mahdollisuudet tarjoavat loistavat puitteet kohtaamiselle.

–Pitkän hiljaisuuden jälkeen kohtaamisten järjestämisellä ei pitäisi olla korkea kynnyks. Pelkkä keskustelumahdollisuuskin on tärkeä. Monella ei ole aikoihin ollut mahdollisuutta jakaa ajatuksiaan. Jos ihmisen keskustelumahdollisuudet rajautuvat sosiaaliseen mediaan, voi hänelle muodostua kärjistynyt ja mustavalkoinen kuva elämästä – oli kyse sitten koronasta, rokotuksista tai päivän poliittisista asioista.

SRO Pirkanmaan aluepäivät alkavat Tammikuun 15 pv klo 13:00 Kalevan kirkon 1 salissa. Tervetuloa mukaan! "

Vuoteen 2056 myrskyssä vai tyynessä säässä?

Hengelliset syventymispäivät 2021 aloitettiin paneelikeskustelulla, jossa pohdittiin kirkon tilaa vuonna 2056. Keskustelijoina olivat Espoon piispa **Kaisamari Hintikka**, Kauniaisten suomalaisen seurakunnan kirkkoherra **Mimosa Mäkinen**, Suomen Raamattuopiston toiminnanjohtaja **Lauri Vartiainen**, Hengen uudistus kirkossamme -järjestön toiminnanjohtaja **Timo Pöyhönen**, Luther-Kirkon teologi **Soili Haverinen** sekä muusikko **Pekka Simojoki**. Keskustelun juonsi Elämä-lehden päätoimittaja Juha Vähäsarja. Hän kommentoi aihetta vielä erikseen Ystävaviestille.

–Tilastojen mukaan vuonna 2056 kastetaan viimeinen lapsi luterilaiseen kirkkoon. En itse usko, että ihan näin tulee käymään, vaan uskon että jäsenmäärä pienenee tasaisesti, mutta pysähtyy 30-40 prosentin tienoille, Vähäsarja arvioi.

Paneelissa kuultiin myös videoita asiantuntijalausuntoja. Emeritusprofessori **Miikka Ruokanen** toi esiin videointertissa tutkimuksen, jonka mukaan Ortodoksinen kirkko olisi tulevaisuudessa Euroopan suurin kristillinen kirkko.

–Suomen evankelis-luterilaisesta kirkosta tulee mahdollisesti jumalanpalvelusyhteisöjen kirkko. On nyt kirkosta kiinni, potkitaanko ”vanhasta uskosta” kiinni pitävät järjestöt

sen yhteydestä, Vähäsarja arvioi.

–Raamattuopiston linja on, että pitäydytään raamatunopetuksessa. Meillä on selkeä profiili, eikä se tule häviämään. Olavi Rimpiläisen sanoin ”Suostutaan olemaan oman kokoisia”. Jos sana ei kiinnosta, emme voi ketään siihen pakottaa, mutta voimme itse pysyä siinä kiinni ja tarjota sen opetusta muillekin.

–Helposti ajatellaan, että me olemme muuttuneet ja terävöittäneet linjaamme, mutta ympärillä olevan maailman muuttuminen on johtanut siihen, että tekemättä mitään muutoksia me radikalisoimme muiden silmissä, Vähäsarja toteaa.

Syventymispäivien paneelikeskustelu oli osoitus siitä, että kirkossa pystytään edelleen käymään keskustelua myös teologisesti vastakkaisiakin näkemyksiä edustavien vaikuttajien kesken.

–Inhimillisyys tulee esille toiminnassamme. Sielunhoidollinen lähestyminen on aina ollut tärkeää Raamattuopistolle. Jos olemme varmoja omasta pohjastamme, meidän ei tarvitse lähteä jokaiseen vääntöön, vaan voimme valita taistelumme, Vähäsarja kuvailee.

–Olavi Rimpiläisellä oli tästäkin hyvä ajatus sanoessaan olevansa ”vilpittömän ystävällinen niillekin, joiden kanssa on dramaattisesti eri mieltä”.

Katse pohjoisesta etelään

Toimittanut **ILKKA HYÖVÄLTI** • Kuva **RIITTA HYÖVÄLTI**

Raamattuopiston vuosi 2020 oli rakentamisen ja varustautumisen vuosi.

Raamattuopistoa on siunattu hienoilla toimintakeskuksilla Kellonkartanossa ja Vuokatinrannassa. Molemmilla paikoilla on sitoutunut ja innokas tukijajoukkonsa. Molemmilla on myös virallisesti kansanopisto-oikeudet ja Kellonkartanossa peräti oma kirkkokin ja Vuokatinrannassa upeat uudet kokoontumistilat. Voimme vapaasti opettaa Jumalan sanaa, kohdata ihmisiä ja kutsua heitä omiin jumalanpalveluksiimme. Voisivatko hengellisen järjestön kannalta asiat olla paremmin?

Olemme kaikki yhdessä saaneet lahjana nämä toimintakeskukset. Monet rukoukset ja pyynnöt ovat nousseet työmme ystäviltä näissä toimintakeskuksissa pidettyjen tilaisuuksien yhteydessä. Monta pitkää ystävyyttä työmme ystävien välillä on syntynyt ja onpa avioliittojakin solmittu, kun toimintakeskuksissamme on tavattu.

Molempiin toimintakeskuksiimme on panostettu viime vuosina paljon. Viimeisimpänä Kellonkartanoon, jonka rakennukset ovat läpikäyneet mittavat saneeraukset. Pohjoinen kirkko-

rakennuksemme on nyt valmis vastaanottamaan kuulijat myös talvella jumalanpalveluksiimme. Työtä Kellonkartanossa on tehty vaivoja säästämättä tukijoidemme ja vapaaehtoistemme toimesta. Ei odottaen kiitosta tässä ajassa, vaan odottaen sitä, että mahdollisimman moni kuulis pelastuksen evankeliumin ja saisi tuntea Vapahtajamme Jeesuksen.

Raamattuopiston talous on ystävien tuen varassa, ja näin on myös ollut kaikessa kehitystoiminnassa toimintakeskuksissamme. Olemme kiitollisia kaikesta siitä tuesta, jota te rakkaat ystävämme olette säätiöllemme antaneet. Joka päivä toimintamme on kirjaimellisesti antamane tuen varassa. Toimintamme on saanut kehittyä teidän antamienne lahjoitusten avulla. Olemme kiitollisia korona-ajan rajoitusten päätyttyä, kun pääsemme taas kokoontumaan yhdessä kuulemaan Jumalan sanaa ja tapaamaan toisiamme toimintakeskuksissamme.

Rakas ystävä jaksathan kulkea kanssamme ja tukea meitä rukouksin ja taloudellisestikin sen mukaan kuin se on sinulle mahdollista.

YSTÄVÄTARJOUS!

Viikko-osakkeita Vuokatinrannassa

Osta loma- tai etätyöpaikka Vuokatinrannasta Sotkamosta!

Viikko-osakkeita myydään edulliseen tarjoushintaan, joten nyt kannattaa ostaa lomaviikko/etätyöpaikka itselle tai perheenjäsenelle viikoksi Vuokatista. Viikko-osakkeen voi vuokrata eteenpäin tai oman viikon voi siirtää halutessaan sopivampaan ajankohtaan, jos lomasuunnitelmat muuttuvat. Myös osakkaiden kesken lomaviikon vaihdosta voi sopia vaivattomasti ”VRLH-omistajat” WhatsApp-ryhmässä.

Viikko-osakkeiden hinnat:

Viikko-osakkeet on hinnoiteltu kolmeen eri ryhmään.

Osake 83 m2, 2h + k + s + parvi, 8 vuodepaikkaa: 3363 €, 5441 € ja 7421 €/viikko

Osake 109,5 m2, 3h + k + s + parvi, 12 vuodepaikkaa: 3911 €, 6098 €, 8672 €/viikko.

Vastikekulut ovat viikko-osakkeissamme kilpailijoihin verrattuna hyvin edulliset, johtuen paljolti siitä, että molemmat rivitalorakennukset on laadukkaasti rakennettu ja lämmitys on toteutettu maalämmöllä.

Viikkovastike pienemmässä lomaosakkeessa on 166 € ja isommassa 210 €. Tutustu osakkeisiin osoitteessa vuokatinranta.fi/lomahuoneistot/ ja Vuokatin alueen aktiviteetteihin osoitteessa vuokatti.fi/tekemista/

Ota yhteyttä:

Osakkeita voi tiedustella **Sari-Anne Vauhoselta** 08 619 470 tai 050 340 0062, e-mail: info@vuokatinranta.fi.

Vapaaehtoisjärjestelmän uudistus

Teksti **PETRI KORTELAHTI** ■ Kuva **PIXABAY**

”Tehtiin kuin lisakirkkoa”, sanotaan joskus. Tällöin viitataan Pietarissa neljäkymmentä vuotta kestäneisiin pyhähön rakennustöihin. Myös SROS:n vapaaehtoisjärjestelmän uudistus, johon kytkeytyy rekisteriohjelman vaihtuminen, on kestänyt melko pitkään.

Kuten jotkut muistanevat, julistettiin asiaan liittyen nimikilpailu. Mitään kaikkia tyydyttävää ehdotusta ei kuitenkaan löytynyt. Niinpä vapaaehtoinen on jatkosakin mielikuvitusrikkaasti – vapaaehtoinen saa rekisteriohjelmassa yhden tai useampia lisätarkenteita, yhdessä sovitun tai vielä sovittavan tehtävänkuvansa mukaisesti (esim. soittaja/laulaja, toimintaryhmäläinen, toimintaryhmän vetäjä, seurakunnan yhdyshenkilö, ystäväpiirin vetäjä, raamattupiirin vetäjä, esirukoilija, sielunhoitaja, asiantuntija, talkoolainen, naistyön vapaaehtoinen, kuorolainen, ehtoollisavustaja, pyhäkoulun pitäjä, kirkkokahvittaja, esirukouspalvelija...).

Vanhat ”tittelit” siis säilyvät, mutta uusiakin on kehitelty. Yksi poikkeus vahvistaa säännön: jatkossa emme puhu julistustyössä enää piirilähetistä ja vapaaehtoisista julistustyöntekijöistä. Molemmat tunnetaan informatiivisemmalla ni-

mikkeellä ”puhuja”. Eli tarkemmin sanoen ”piirilähetti” on paikallinen puhuja ja ”vapaaehtoinen julistustyöntekijä” on alueellinen puhuja.

Nimenmuutos ei vaikuta tehtävien sisältöihin. Kyseisiin rooleihin liittyvät valtakirjat poistuvat kuitenkin samalla käytöstä. Piakkoin julkistettavilta uusilta www-sivuiltamme käy kattavasti ilmi, ketkä ovat näitä johtoryhmän valtuuttamia edustajiamme.

Lisäksi kaikkia koskee seuraava muutos: jokaiselle vapaaehtoiselle, riippumatta siitä, millä paikalla hän palvelee, osoitetaan työntekijäkunnasta vastuuhenkilö. Tämä henkilö kontakti omat vapaaehtoisensa kerran vuodessa, kuullakseen iloista ja suruista. Samalla tuossa kehityskeskustelussa kysytään vapaaehtoisesta mahdollisuutta ja halukkuutta jatkaa seuraavanakin vuonna arvokkaassa tehtävässään. Lupautumista seuraavat tehtävän mukaiset vapaaehtoiset edut.

Kuuntele ohjelmiamme!

Radioraamattupiiri tiistaisin klo 18.30
Avoin raamattukoulu torstaisin klo 18.30
Jumalanpalvelukset sunnuntaisin klo 11
Hartaus arkiaamuisin klo 6.30 ja uusinta klo 21.30

www.sro.fi/radio

Hengelliset syventymispäivät:

”Suoratoisto on tullut jäädäkseen”

Teksti ja kuva **PETRI VÄHÄSARJA**

Olosuhteiden pakosta Hengelliset syventymispäivät 2021 järjestettiin 16.-22.8. etänä. Ohjelmaa lähetettiin SRO-TV:n kautta ja Radio Dein taajuuksilla. Lisäksi sunnuntain Jumalanpalvelus lähetettiin Alfa-tv:n välityksellä koko kansalle.

Suoratoiston makuun oli päästy jo vuonna 2020, jolloin tapahtuma toteutettiin niin sanottuna hybridimallina eli tapahtumaan oli mahdollista saapua myös paikan päälle.

Suomen Raamattuopiston viestintä- ja markkinointipäällikkö Kai Lappalainen kuvailee suoratoiston olleen niin hyvä kokemus, että se on suurella todennäköisellä tullut jäädäkseen. Hengellisten syventymispäivien osallistujamäärä on kasvanut näinä kahtena vuotena, jolloin verkko-osallistuminen on ollut mahdollinen.

– Molempina vuosina väkeä on tullut samaan aikaan linjoille niin paljon, että teknisiltä ongelmiltaan ei ole välttytty. Lennosta on pitänyt tehdä luovia ratkaisuja, jotta lähetykset toimii.

– Tämän vuoden tapahtumassa yleisöryntäys nähtiin esimerkiksi Oulun Kellonkartanosta lähetetyssä ohjelmassa. Mukaan yritti samanlaisesti yli tuhat osallistujaa.

Lappalainen kertoo, että tämän vuoden tapahtuman ”maakuntakierros” eli se että ohjelmaa lähetettiin Kauniaisten Raamattuopiston lisäksi Heinolasta, Vuokatinrannasta ja Kellonkartanosta oli muutenkin suosittu ja onnistunut toimintatapa.

– Tapahtuman avannut paneeli

oli hyvä numero sekin, mutta esimerkiksi Heinolan kotiseuroissa oli osallistujia yhtä paljon, ellei enemmänkin.

– Talon oman väen raamattuopetuksille on selvästi kysyntää, Lappalainen analysoi.

Hän kuvailee, että koko viikon osallistujamäärä on hiukan ongelmallista ilmoittaa, koska ohjelmaa lähetettiin SRO-tv:n lisäksi Radio Dein kautta ja Alfa-tv:llä.

– Osviittaa antaa kuitenkin se, että sunnuntain viimeistä ohjelma-numeroa, joka on perinteisesti ollut Syventymispäivillä osallistujamää-

rältään pienin tilaisuus, seurasi yli 400 ip-osoitetta. Heinolan kotiseuroissa luku oli yli 600.

Jos koronasta päästään siinä määrin eroon, että kokoontumisrajoituksia ei enää tule, järjestetään HSP tulevaisuudessa kuitenkin perinteiseen tyyliin, paikan päälle tulevia ajatellen.

– Rinnalla lähetetään verkko-osallistujille suoratoistoa. Se on niin toimiva konsepti, että emme todellakaan aio luopua siitä. On monia, jotka eivät pääse paikan päälle mutta haluavat silti osallistua, Lappalainen sanoo.

Sinun tukesi mahdollistaa työemme

Tee lahjoitus:

Soita **0600-02650** (21,86 € + pvm)

MobilePay-lahjoituksena käyttämällä lyhytnumeroa **13542**

Lähetä tekstiviestin numeroon **16588**.

Kirjoita viestiin lahjoituksesi **summa** ja välilyönti **SRO**, eli joko 5 SRO, 10 SRO, 20 SRO tai 40 SRO.

Verkkopankin kautta osoitteessa **nettikolehti.fi**

KIITOS LAHJASTASI!

lisätiedot ja keräyslupa: **sro.fi/lahjoita**

Vapaaehtois- ja talkootyöllä on järjestötoiminnassa pitkät perinteet. Kuvassa talkooväkeä 60-luvulla.

Kutsu vapaaehtoiseksi

Teksti **MARJA-KAARINA MARTTILA** ■ Kuva **SUOMEN RAAMATTUOPISTON ARKISTO**

Iloitsemme Suomen Raamattuopiston toiminnan normalisoitumisesta niin täällä Kauniaisissa kuin myös Vuokatinrannassa ja Kellonkartanossa. Pitkät linjat vetävät hyvin opiskelijoita ja lyhytkursseja pidämme lähiopetuksena terveysturvallisesti.

Tämän laajuinen opetus- ja koulutustoiminta ei ole mahdollista vain palkatulla henkilöstöllä, vaan me tarvitsemme vapaaehtoisia. Yhdessä tehden tavoitamme myös enemmän ihmisiä. Koronapandemia aiheutti tilanteen, jossa merkittävä joukko vapaaehtoisiamme joutui jäämään pois terveyssyistä.

Raamatun sana kehottaa meitä: *Mitä teettekin, sanoin tai teoin, tehkää kaikki Herran Jeesuksen nimessä, kiittäen hänen kauttaan Jumalaa Isäämme* (Kol 3:17). Meillä on jokaisella erilaisia armolahjoja, taitoja ja kiinnostuksen kohteita. Kutsumme nyt mukaan työmme ystäviä auttamaan omilla lahjoillaan ja antamalla aikaa työhön, jonka kaikki koemme merkitykselliseksi. Kysynkin nyt, onko Sinulla mahdollisuutta tulla lyhyemmäksi tai pidemmäksi ajaksi vapaaehtoiseksi auttamaan lyhytkurssin toteuttamisessa? Kaikissa toimipisteissämme löytyy vapaaehtoisille erilaisia tehtäviä kuten esim. auttaminen

keittiössä, siivouksessa, kirjamyynnissä, av-laitteissa, vastaanotossa tai muissa lyhytkurssin vetäjän osoittamissa paikoilla kuten sielunhoitotehtävissä, hartauden pitämisessä tai ryhmätilanteen ohjaamisessa.

Meillä toimii Kauniaisissa myös Tiimityölinja, jonka osallistujia on kansanopiston opiskelija ja auttaa tietyn linjan opettajaa ohjaamalla ryhmiä ja hoitaen muita opettajan antamia käytännöntehtäviä. Tälle kurssille etsimme mukaan lähinnä niitä, jotka ovat jo jollekin pitkälle linjalle meillä osallistuneet. Tiimityölinjalle täytyy erikseen hakea hakulomakkeella, joka löytyy verkkosivuiltamme raamattuopisto.fi.

Vapaaehtoisuus tarkoittaa, että emme maksa palkkiota emmekä matkakuluja, mutta haastattelun perusteella mukaan otettu vapaaehtoinen saa täysihoidon niiltä päiviltä, kun hän toimii vähintään kuusi tuntia eri tehtävissä lyhytkurssilla. Yhdelle lyhytkurssille riittää yksi tai kaksi vapaaehtoista, mutta suurim-

piin tapahtumiimme, kuten Hengellisille syventymispäiville tarvitsemme paljon vapaaehtoisia. Pääset mukaan ottamalla yhteyttä alla oleviin henkilöihin. Käyt ensin keskustelun, jossa kartoitetaan sinun toiveitasi ja meidän tarpeitamme. Kun ne kohtaavat, vapaaehtoistyön ajankohdista voidaan sopia.

Vapaaehtoistehtävistä voi kysellä lisää seuraavilta:

Anneli Saikkonen Kauniaisissa

anneli.saikkonen@sro.fi

Sari-Anne Vauhkonen

Vuokatinrannassa

sari-anne.vauhkonen@vuokatinranta.fi

Mika Pouke Kellonkartanossa

mika.pouke@sro.fi

Merja Rantala

opintosihiteeri@sro.fi

Kurssi- ja tapahtumakalenteri

MARRASKUU

- 1.–5.11. Talkoo ARK
- 2.11. Sana Soi-ilta
- 5.–7.11. Pyhäinpäivän juhlat
- 5.11. Nuortenilta
- 12.–14.11. Ihmissuhde- ja mielenterveystyön opintopäivät: *Kipu koskettaa kaikkia*
- 12.–14.11. Sisälle Sanaan kurssi: *Kirjoitukset*
- 13.–14.11. *Laulakoon suuni sinun lupauksistasi* – Psalmilaulun kurssi
- 19.–21.11. Israel-raamattuseminaari

JOULUKUU

- 3.–4.12. *Valoa pimeyteen – Nuorten ja nuorten aikuisten tapahtuma*
- 7.12. Sana Soi Joululauluilta
- 24.–26.12. Joulun vietto

TAMMIKUU

- 3.–5.1. Teologiset opintopäivät: *Kristinuskon on parasta*
- 21.–23.1. Pop/jazz 3/3 -teoriakurssi
- 21.–23.1. Sisälle Sanaan: *Evangeliumit*
- 28.–30.1. *Viisauden lähteellä* – Genesiksen kertomusten ytimessä
- 29.–30.1. Avioliittotyön koulutus
- 29.–30.1. Gospel Junior -leiri 7-13-vuotiaille

HELMIKUU

- 4.–6.2. Runonkirjoitus ja -lausunta -kurssi
- 11.–13.2. Sisälle Sanaan: *Apostolien teot*
- 12.–13.2. *Hänen Majesteettinsa palveluksessa* – leiri kirkon alojen opiskelijoille

MAALISKUU

- 4.–6.3. Sisälle Sanaan: *Paavalin kirjeet*
- 7.3.–29.5. *Biisimylly* - laulunkirjoittamisen monimuotokurssi
- 11.–13.3. Sielunhoidon opintopäivät: *Raamatun ihmiskäsitys sielunhoidon perustana*

HUHTIKUU

- 1.–3.4. Hyvän äärellä -naistenpäivät: *Ikiaikainen totuus*
- 8.–10.4. Sisälle Sanaan: *Katoliset kirjeet ja heprealaiskirje*

TOUKOKUU

- 13.–15.5. Sisälle Sanaan: *Johanneksen ilmestys*

Suomen Raamattuopisto

Helsingintie 10, 02700 Kauniainen
info@sro.fi, p. 09 5123 910
raamattuopisto.fi

Tule ja tulet kohdatuksi!

Suomen Raamattuopisto Kauniaisissa on kristillinen kansanopisto, jossa on tarjolla Suomen parasta ruisleipää.

Raamattuopinnot

- Raamatun peruskurssi (PK)
- PK International
- Avoin raamattukoulu
- Sisälle Sanaan

Musiikkiopinnot

- Musiikkilinja
- Missiomusalinja
- Musiikkilinja PLUS
- Musiikin tuottamisen linja

Koulutusta maahanmuuttajille

- Kristittyä Suomessa
- YKI-treeni
- Polku työhön
- Suomen kielen intensiivikurssi

Muut opinnot

- Polku korkeakouluopintoihin
- Tiimityö linja
- Avomien ovien torstait

Avoimet luennot ja jumalanpalvelukset striimataan Suomen Raamattu-opiston netti-tv:ssä, jonka löydät osoitteesta

sro.fi/tv

MARRASKUU

19.–21.11. **Sovintoon hankalien tunteiden kanssa**

JOULUKUU

23.–26.12. **Vuokatinrannan joulu**
29.12.–1.1. **Nuorten uudenvuodenleiri**

HELMIKUU

11.–13.2. Sielunhoidon monimuoto-
koulutus: **Mielenterveyden
horjumisen kohtaaminen**
28.2.–4.3. **Lumiloma 1 – Maan ääriin saakka**

MAALISKUU

7.–11.3. **Lumiloma 2**
14.–18.3. **Lumi-ARK: Jeesuksen paluu**
28.3.–1.4. **Lumiloma 3
– Rukouksen ihmeellinen
maailma**

TOUKOKUU

13.–15.5. Sielunhoidon monimuoto-
koulutus: **Sukupuu, perhe,
parisuhde, seksuaalisuus**

SYYSKUU

23.–25.9. Sielunhoidon monimuoto-
koulutus: **Jumalan
mahdollisuudet**

LOKAKUU 2022

28.–30.10. Sielunhoidon monimuoto-
koulutus: **Sielunhoitajana
kehittyminen**

Sielunhoitokoulutus alkoi – ”rikas matka edessä”

Vuokatinrannan syksyyn on mahtunut monia kursseja, jotka ovat koonneet ihmisiä runsaasti yhteen. Huomaa, että nyt saa liikkua ja kokoontua rennommin. Ei tarvitse miettiä koko ajan, millaisilla rajoituksilla eletään. Olemme olleet hyvin iloisia ja kiitollisia jokaisesta kurssilaisesta, lomalaisesta ja vetäjästä, jotka Vuokatinrantaan ovat syksyn aikana jo ehtineet.

Uusista kursseista Sielunhoidon monimuoto-koulutus on startannut noin kolmisenkymmenen osallistujan joukolla. Koko koulutukseen on tulossa mukaan tästä joukosta kaksi kolmasosaa, mikä on hieno määrä. Olemme suunnittelu- ja toteuttajajoukolla olleet kiitollisia, että ihmiset ovat löytäneet koulutuksen ja sitoutuneet näinkin pitkäksi aikaa.

Kysyin Saaran Kinnusen mielteitä ensimmäisen koulutusviikonlopun jälkeen:

– Upea viikonloppu. Opiskelijat ovat motivoituneita oppimaan lisää rinnalla kulkemisesta ja sielunhoidosta ja harjoittelemaan sitä käytännössä. Monet opiskelijoista ovat olleet suvun uskottuja tai lähimmäisten kuuntelijoita. Ammatiauttajat halusivat tulla oppimaan, miten hengellisyys liitetään auttamisyöhön. Meillä on rikas matka edessämme. Parhailaan odotamme välikokoontumista kirjallisuusryhmän muodossa netissä.

Koulutusta toteutetaan lähiviikonloppuina sekä etätehtävin, että zoomin kautta tapaamisilla. Jokainen toimii kuitenkin ryhmän ja ohjaajien tuella itsenäisesti tämän puolitoista vuotta.

Seuraava lähijakso pidetään 29.–31.10.2021 Vuokatinrannassa, ja aiheena on mielen rakentuminen. Mukaan voi tulla myös yksittäiselle kurssille, jos jokin tietty aihealue kiinnostaa.

Kannattaa katsella myös ensi kevään kursseja tai lomia ja miettiä mihin aikaan olisi hyvä anoa itselleen lomaa ja osallistua esimerkiksi kevään Lumi ARK-kurssille Raamatun äärelle. Samalla pääsee hiihtämään kevähangelille.

Tervetuloa mukaan osallistumaan kursseille ja lomalle Vuokatinrantaan!

*Sari-Anne Vauhkonen,
Vuokatinrannan
kansanopistotoiminnan
koordinaattori*

Lasten ja nuorten maailmasta

Leo Brenner nuorisotyötä vahvistamaan

Teksti ja kuva **TIMO LIIRI**

Syksy on ollut nuorisotyössä uudelleenaloittamisen aikaa. Kokoontumisrajoituksia on saatu purettua. Olemme jo pitäneet nuortenleirejä Vuokatissa ja aloittaneet viikkotoiminnan Kauniaisissa. Nämä ovat tulleet monelle nuorelle suureen tarpeeseen.

Uudet tuulet eivät rajoitu vain toiminnan uudelleenaloittamiseen vaan myös tiimiimme. **Ikosen Markus** jäi jo alkuvuodesta vähäksi aikaa pois tiimistämme ja meni projektityöntekijäksi talomme viestintään. Suunnitelmana oli, että kevään ja kesän rajoitettu toiminta hoidetaan kahden hengen tiimillä, mutta syksyksi Markukselle etsijään sijainen.

Nyt nuorisotoimiston kulmapöydän ääressä istuu karvan alle kolmikymppinen turkulaistunut noormarkkulainen, **Leo Brenner**. Leo valmistui teologian maisteriksi Åbo Akademista joulukuussa 2020.

Mikä sai nuorehkon teologin kiinnostumaan juuri koululais- ja nuorisotyöstä ja millainen hänen polkunsä on ollut tähän asti?

– Kasvoin kristittyä pienehkön kunnan seurakunnassa. Kävin riparin, tulin isoseksi ja jäin seurakunnan nuorisotoimintaan. Muutetuani Turkuun löysin ystäviä Turun Evankelisista Opiskelijoista (EO). Isoveljeni oli pyytänyt minut mu-

kaan EO:n iltaan, josta löysin tieni Lutherin kirkolle. Sen messuyhteisö on pysynyt osana elämäni pian jo kymmenen vuotta. Nuorisotyöhön ajautuin vahingossa. Olen kotikaupungissani Turussa päässyt talkoolaisena tekemään Maata Näkyvissä -festareita. Sitä kautta olen oppinut tuntemaan ihmisiä, jotka ovat saaneet minut mukaan kristillisille lasten- ja nuortenleireille.

Leo on jo lyhyessä ajassa ottanut oman paikkansa tiimissämme. Uudet tehtävät ensimmäisessä ”virallisessa” työssä hän on ottanut vastaan innokkaalla fiiliksellä, vaikka vielä onkin monia tilanteita, jotka ovat uusia ja ihmeellisiä. Työhön hän on kuitenkin päivä päivältä päässyt paremmin käsiksi ja mikä tärkeintä, nuoret ovat otaneet hänet hyvin vastaan. Erään isosemme sanoin:

– Leo on ystävällinen ja hauska. Hän pitää huolen, että kaikki ovat mukana.

Leolla on tänä syksynä kaksi pääasiallista tehtävää. Ensimmäi-

nen on koululaistyömme pyörittäminen, johon hän sai ensimmäistä syyskuun lopun Gospel junior-leirillä. Lisäksi Leolla on toinenkin suuri ja tärkeä projekti: Hänen vastuullaan on toimia tiimissä, jonka tehtävänä on suunnitella ja luoda materiaalia Raamattuopiston Ystävät ry:n lapsijäsenille.

– Raamattuun ja sen kertomuksiin liittyvän opettavan ja innostavan materiaalin luominen tulee olemaan mukava haaste! Leo toteaa.

Syksyn alku on ollut myös meille vanhoille työntekijöille innostavaa ja piristävää aikaa. Yksi innostavuuden syistä on uuden työtoverin saaminen tiimiin. On hienoa saada uusia näkemyksiä ja ideoita, joiden kautta voimme kehittää toimintaamme. On helppo yhtyä Leon toiveeseen siitä, mitä voimme toivottavasti olla tuomassa lasten ja nuorten elämään tänä syksynä:

– Iloisia hetkiä ja hymyä Raamatun ikivanhojen, mutta aikaa kestävien tarinoiden seurassa! ■

Kirjanjulkistamistilaisuus:

”Rimpiläinen oli sydämellinen ja arvosti naista”

Teksti ja kuvat **PETRI VÄHÄSARJA**

Olavi Rimpiläinen tunnettiin viimeisenä naispappeutta vastustavana piispana, mutta hän oli paljon muutakin. Timo Junkkaalan kirja *Viimeinen vanhauskoinen* on kuvaus liturgian rakastajasta ja sydämellisestä kansanmiehestä, jolla oli aina aikaa ihmisen kohtaamiseen.

Teologian tohtori Timo Junkkaalan teos Olavi Rimpiläinen – Viimeinen vanhauskoinen (Perussanoma) julkaistiin elokuussa. Ensimmäinen kirjanjulkistamistilaisuus pidettiin Rimpiläisen kotihiippakunnassa Oulussa ja jälkimmäinen Helsingin tuomiokirkon kryptassa 29.9. Helsingin tilaisuuden juonsi piispa **Teemu Laajasalo**. Rimpiläistä olivat paikalla muistelemassa kirjailija Junkkaalan lisäksi entinen opetusministeri **Maija Rask** sekä Helsingin emerituspiispa **Eero Huovinen**.

Junkkaala kertoi kirjan nimestä, jonka Rimpiläinen hyväksyi ”tietäen varauksin”, koska Rimpiläisen mukaan vanhauskoiset, joilla tässä

viitataan niin sanotun perinteisen virkakannan edustajiin, eivät hänen mukanaan mene hautaan.

– Nykyisessä piispakunnassa ei kuitenkaan enää kukaan ole Rimpiläisen linjalla tässä asiassa, Junkkaala perusteli teoksensa nimeä.

– Julkisessa keskustelussa on jäänyt pimentoon se, millainen piispa Rimpiläinen oli pohjoisessa. Ei virkakysymys siellä ollut hänen toiminnassaan etusijalla, hän jatkoi.

POHJOISEN PUOLESTA

Maija Rask kertoi, että kerran Rimpiläinen oli viety tapaamaan napapiirillä joulupukkia ja juttu oli luistanut.

– Ymmärsin, että samalla Rim-

piläinen kohtasi koko lappilaisen agraariliikkeen, kaikki ihmiset jotka siellä puurtavat leipänsä eteen. Piispa oli osallinen lappilaisten elämässä, Maija Rask kuvaili.

– Ollilla oli vanhauskoisen joukon isähahmon rooli, mutta luulen, että Ollin ensimmäinen rakkaus oli kuitenkin se hänen hiippakuntansa, Eero Huovinen jatkoi.

– Siellä hän oli kotonansa ja puhui kärsineiden ja työttömien puolesta. Hänen oikeudentuntonsa vaati puolustamaan Oulun hiippakunnan alueen ihmisiä. Siihen hän oli sitoutunut.

Junkkaala lisäsi Rimpiläisen murehtineen erityisesti sitä, että Oulun hiippakunnan alueella

monet joutuivat muuttamaan työn perässä etelään.

– Olot olisi pitänyt järjestää niin, ettei sieltä tarvitse lähteä. Rimpiläinen muun muassa osallistui lähetystöön, joka kävi eduskunnassa puhumassa pohjoisen puolesta. Pohjoisen ihmisten puolustaminen oli keskeistä hänen toimissaan, Junkkaala kertoi.

”OLLI EI TÄRKEILLYT”

Huovinen jatkoi tavanneensa hiljattain ”erään aika valistuneen Oulun hiippakunnan papin”, joka oli sanonut, että ”Ollista puuttui kaikki piispallinen paskantärkeys”.

– Junkkaala kun on hurskas ja sivistynyt mies niin se ei uskaltanut painaa tätä kirjaansa, Huovinen hauskuutti.

– Mutta tämä piti Ollin kohdalla paikkansa.

Huovinen kuitaili huvittavaan tyyliin myös Laajasalolle.

– Siinä olen matkinut Ollia alusta asti, että jos piispalla on violetti paita, niin se ei pane tuota kultaristiä kaulaan. Ollilla oli se ajatus, että yksi symboli riittää.

Maija Rask kertoi lisää juttuja,

joita Rimpiläisestä tuntuu riittävän loputtomiin.

– Kun piispalle soitti, hän tuli heti. 300-400 kilometriä autolla ei ollut ongelma. Kerran Olli ajoi autolla ojaan, ja perässä ajanut diakonissa oli avannut piispan auton oven ja sanonut: te olette shokissa. Piispa oli sanonut: ei, minä olen ojassa.

JÄNIS JÄI AMPUMATTA

Tilaisuudessa yleisön joukossa oli myös rovasti **Liisa Tuovinen**, joka oli Rimpiläisen työtoveri Kirkon perheasiain keskuksessa 1980-luvulla.

– Hän ymmärsi syvästi työtäni. Hän tiesi mitä teen ja antoi sille arvoa. Hän oli äärettömän sydämellinen mutta myös niin, että hän oli todellisuudessa kiinni, Tuovinen sanoi.

– Yksi hurmaavimpia juttuja oli Ollista jänismetsällä. Hän kulki siellä pyssyn kanssa ja jänis tuli vastaan, ja he katsovat pitkän aikaa toisiaan. Olli ei missään tapauksessa ampunut vaan he lähtevät eri suuntiin. Tämä oli niin tyyppinen Olli-juttu, syvästi inhimillinen.

Tuovisen vieressä istunut **Maija Myyrä** oli puolestaan Rimpiläisen

työtoveri 1970-luvun lopulla, jolloin Rimpiläinen toimi Kirkon koulutuskeskuksen johtajana. Myyrä kutsuu Rimpiläistä ”kympin mieheksi”.

– Hän oli mitä parhain johtaja meille. Hyväntuulinen ja luotettava, mies paikallaan. Hän arvosti naista.

Kirjan anekdooteissa kerrotaan siitä, kuinka useampikin toimittaja meni Ouluun haastattelemaan oletettua sovinistia, mutta lähti hymyssä suin ovesta ulos. Junkkaala palasi asiaan tässäkin tilaisuudessa.

– Hän sulatti ihmisten sydämet. Kuten joku toimittaja kirjoitti: Rimpiläisestä on annettu väärä kuva.

Keskustelussa nousi vahvasti esiin myös Rimpiläisen paneutuminen liturgiaan, johon liittyvissä asioissa hän neuvoi myös piispakollegoitaan.

– Liturgia ilmentää uskon syvimpiä salaisuuksia, ja siksi se on tärkeä. Rimpiläinen oli 1990-luvun jumalanpalvelusuudistuksen keskeisimpiä arkkitehteja, Junkkaala kertoi.

Olavi Rimpiläinen toimi Oulun hiippakunnan piispana 1979-2000. Hän kuoli 3.12.2019. ■

Seurakunnissa tapahtuu

Etelä-Karjala

Lappeenranta, Lappeen seurakuntasali
14.–16.11. Seurakuntatapahtuma Käänny oikeaan. Kai Lappalainen, Ristisointu, Johannes Kinnunen ja Juha Hasanen.

Luumäki, Taavetin seurakuntakeskus
8.11. ja 29.11. klo 18 Raamattuluento ja iltatilaisuus. Jukka Olsson ja Juha Hasanen.

Etelä-Pohjanmaa

Alajärvi, Juha ja Satu Hauta-ahon koti
6.11. klo 18 Kotiseurat. Mika Pouke, Marja-Terttu Akonniemi.

Seinäjoke, Untamalan yhteistalo
5.11. ja 19.11. klo 18.30 Raamattu- ja rukouspiiri. Sinikka Lammi.

Seinäjoke, Ylistaron seurakuntatalo
3.12. klo 18.30 Joulujuhla. Sinikka Lammi, Esko Piironen, Petjä Hanna, Marja-Terttu Akonniemi

Soini, seurakuntatalo
9.11. klo 18.30 Uskon ja elämän illat. Veijo Jousmäk ja Marja-Terttu Akonniemi. Vimpeli, Vimpelin kirkko
7.11. klo 10 Raamattuopiston kirkkopyhä. Mika Pouke, Arto Turpela.

Etelä-Savo

Joroinen, seurakuntalo
18.11. klo 13 Raamattuluento ja päivätillaisuus. Juha Hasanen

Juva, seurakuntatalo
23.11. klo 13.30. Suomen Raamattuopiston päivätillaisuus. Kyösti Korppi ja Juha Hasanen.

Kangasniemi, kirkko
24.11. ja 15.12. klo 13 Suomen Raamattuopiston päivätillaisuus. Matti Tolvanen, Juha Hasanen, Reino Letonsaari ja Sirkku Tolvanen.

Mikkeli, seurakuntakeskus
7.11. ja 5.12. klo 14 Suomen Raamattuopiston päivätillaisuus yläsalissa. Markku Hokkanen, Juha Lahti ja Juha Hasanen.
8.11., 22.11. ja 13.2. klo 13 Raamattupiiri kokouskellarissa. Martti Juutilainen ja Juha Hasanen.

Mikkeli, Ristiinan seurakuntakeskus
8.11. Raamattuluento. Juha Hasanen.

Savonlinna, Säämingin seurakuntatalo
1.11., ja 13.12. Suomen Raamattuopiston päivätillaisuudet. Juha Hasanen, Keijo Luostarinen (1.11.) ja Heikki Mikkonen (13.12.).
10.10., 21.11. klo 15 Yhteisen leivän jaamme -messut. Juha Hasanen, Arto Liukko, Matti Miettinen (10.10.) ja Lauri Vartiainen (21.11.).

Kainuu

Kuhmo, kirkko
26.11. klo 18 Yhteisen jakamisen ilt. Jouko Malinen.

Paltamo, Seurakuntakeskus
17.11. klo 18 Yhteisen jakamisen ilt. Jouko Malinen.

Puolanka, seurakuntatalo
21.11. klo 14 Raamattuopiston päivätillaisuus. Jouko Puhakka.

Suomussalmi, Ämmänsaaren seurakuntakeskus
21.11. klo 18 Raamattuopiston ilt. Jouko Puhakka.

Keski-Suomi

Jyväskylä, Neulaskoti
18.11. klo 18.30 Toivon torstai -illat. Saija Väätäinen ja Lauluryhmä Ester.

Jyväskylä, Palokan kirkko
3.11. ja 1.12. klo 18.30 Elämän puolella -illat. Seppo Hautalahti, Kai Lappalainen, Hannes Asikainen sekä Jennimari ja Ville Niemi.

Jyväskylä, Vaajakosken kirkko
17.11. klo 18 Raamattuillat. Anneli Montonen.

Jämsä, Kustaankoto
7.11. klo 15 Lauluseurat. Anneli Montonen.

Karstula, Karstulan seurakuntatalo
15.11. klo 18 Sanan ja rukouksen illat. Marja-Terttu Akonniemi

Keuruu, seurakuntakeskus
15.11. klo 18 Sanan ja sävelen ilt.

Laukaa, seurakuntatalo
22.11. klo 18 Hetki Sanan äärellä. Anneli Montonen.

Äänekoski, Suolahden seurakuntatalo
28.11. klo 16 Sanan ja rukouksen illat. Anneli Montonen, Tellervo Koivukangas.

Kymenlaakso

Anjalankoski, Myllykosken kirkon Triadi
11.11. ja 25.11. klo 18 Raamatun eläimiä pelastushistoriassa. Jari Nordman.

Elimäki, seurakuntakeskus ja kirkko
5.12. klo 10 SRO:n kirkkopyhä. Jari Nordman, Kirsi Hämäläinen.

Kouvola, Käpylän kirkko
7.11. ja 5.12. klo 17 Sanan ja sakramentin illat. Jari Nordman, Markus Korri (7.11.), Lukas Brenner (7.11.), Timo Rämä (7.11.), Viljo Mörsky (7.11.), Tikvah (7.11.), Juhani Huovila (7.11.), Terhi Smeds (5.12.), Hannu ja Marketta Tuomala (5.12.), Eliisa Pokki (5.12.), Kalevi Komppa (5.12.) ja Osmo Harjula (5.12.).
21.11. klo 17 Kohtaamisen messu. Jari Nordman.

Pirkanmaa

Tampere, Tampereen Tuomiokirkko
14.11., 5.12., 16.1., 13.2., 13.3. ja 24.4. klo 18 Sana Soi: Taivaat sisimpään. Tarvo Laakso (14.11.), Veli-Pekka Ottman (14.11.), Peter ja Laura Joukainen (5.12.), Petri Kortelahti (5.12.), Anna Pöyhönen, Sointu Lanki, Maila Böhm ja Leea Lehtonen.

Tampere, Viinikan kirkko
21.11. klo 14 Sanasta Suunta. Keijo Rainerma, Jorma Satama, Annuska Laurén, Matti Vanhanen ja Leena Juppala.

Pohjois-Karjala

Ilomantsi, Seurakuntatalo
10.11. klo 18 Raamattuopiston ilt. Jouko Puhakka.

Joensuu, Kohtaamisen Kahvila
19.11. klo 18 Raamattuopiston ilt. Jouko Puhakka.

Joensuu, Parempi Arki ry
9.11. klo 18 Yhteisen jakamisen ilt. Jouko Malinen ja Jouko Puhakka.

Joensuu, Seurakuntatalo
24.11. klo 18 Raamattuopiston ilt. Jouko Puhakka.

Juuka, Kirkko
12.11. klo 18 Yhteisen jakamisen ilt. Jouko Malinen ja Pirkko Rätty-Ryynänen.

Kitee, Kesälahden kirkko
8.11. klo 14 Raamattuopiston päivätillaisuus. Jouko Malinen ja Jouko Puhakka.

Kitee, seurakuntakeskus
8.11. klo 18 Raamattuopiston ilt. Jouko Malinen ja Jouko Puhakka.

Lieksa, serakunta
21.-23.11. Raamattuopiston seurakuntapäivät.

Nurmes, Seurakuntakeskus
11.11. klo 18 Yhteisen jakamisen ilt. Jouko Malinen.
2.12. klo 18 Raamattuopiston ilt. Jouko Puhakka ja Veikko Jaaranen.

Polvijärvi, Seurakuntatalo
18.11. klo 18 Raamattuopiston ilt. Jouko Puhakka.

Rääkkylä, Tarinatupa
9.11. klo 12 Raamattuopiston päivätillaisuus. Jouko Malinen ja Jouko Puhakka.

Pohjois-Pohjanmaa

Kuusamo
20.11. klo 12 OlenNainen-naisenpäivä. Anne Pohtamo-Hietanen ja Jippu.

Pohjois-Savo

Iisalmi, seurakuntatalo
3.11. ja 1.12. klo 18 SRO:n ystäväilta. Arno Toivanen ja Heikki Juntunen.

Juankoski, Ylösnousemuksen kirkko
17.11. ja 15.12. klo 17.30 Hyvän sanoman ilt. Jouko Kauhanen, Marja-Leena Halinen ja Eino Keihänen.

Keitele, kirkko
7.11. klo 10 Raamattuopiston kirkkopyhä. Jouko Kauhanen.

Keitele, seurakuntatalo
15.11. klo 18 Hyvän sanoman ilt. Jouko Kauhanen.

Kuopio, Alavan kirkko
8.11., 22.11. ja 13.12. klo 16.30 Rukous- ja raamattupiiri.
21.11. klo 17 Hyvän sanoman ilt. Maria Timonen, Kirsti Tervo.

Kuopio, Merja-Riitta Jaakkonen
4.11., 11.11., 18.11., 25.11. ja 2.12. klo 18 Sanasta suuntaa elämään -raamattupiiri.

Leppävirta, Vanha pappila
3.11. ja 1.12. klo 18 Ilosanomailta. Ulla Savolainen, Leena Haikonen ja Jouko Kauhanen.

Varkaus, Kuoppakankaan seurakuntakeskus
30.11. klo 17.30 Hyvän sanoman ilt. Leo Louhivaara ja Jouko Kauhanen.

Päijät-Häme

Asikkala, Uusi seurakuntakoti
1.12., klo 18 Raamattuopetus. Jari Nordman, Jari Laulainen
5.1., 2.2., 2.3., 6.4. ja 4.5. klo 19 Raamattuopetussarja. Jari Nordman ja Jari Laulainen.

Lahti, Joutjärven kirkko
10.11. ja 8.12. klo 18 AKVa – Avoimen Kirjan Valossa -illat. Petri Kortelahti, Jari Nordman ja Erkki Suhonen.

Lahti, Mukkulan kirkko
14.11. klo 10 SRO:n kirkkopyhä. Jari Nordman ja Jukka Immeli.
29.11. klo 17.30 Lähetyspiiri. Jari Nordman ja Juhani Pakarinen.

Lahti, Ristinkirkko
3.11., 17.11. ja 1.12. Raamattuhetket auditoriossa. Jari Nordman, Riitta Nederström, Veikko Väisänen, Miika Hämäläinen (3.11.) ja Jukka Immeli.

Padasjoki, kirkko ja seurakuntakoti
21.11. klo 10 Messu. Jari Nordman, Ari Pelkonen.

Uusimaa

Järvenpää, Jampan seurakuntakoti
14.11. ja 19.12. klo 16 Pyhäpäivän seurat. Pentti Marttila (14.11.), Juhana Tarvainen (14.11.), Petri Repo (19.12.) ja Jukka Niemelä (19.12.).

Hartaus

Ristillä

On kolmas auringonnousun jälkeinen tunti. Jeesus on hiljaa. Ystävät, vihamiehet, uteliaat ja ohikulkijat tungeksivat hänen ristinsä juurelle. Siinä hän nyt roikkuu, ristinpuuhun naulattuna, juutalaisten kuningas, kahden rikollisen välissä. Jeesusta pilkanneet ja hänen päällensä sylkeneet sotilaat pitävät kansaa loitolla sadanpäällikön katseen alla.

”Pelasta nyt itsesi, tule alas ristiltä”, joku huutaa väkijoukosta päättään nyökyttäen. Ylipapit yhtyvät pilkkaan: ”Tulkoon nyt ristiltä alas – Messias, Israelin kuningas! Kun sen näemme, me uskomme häneen.” ”Hän on pannut luottamuksensa Jumalaan – pelastakoon Jumala nyt hänet”, säestävät lainopettajat. Metelin, pilkan, syytösten, tuskan ja kyynelten keskellä Jeesus, Jumalan Poika, vaikenee, eikä vastaa heille mitään.

Toinen ristillä riippuvista pahantekijöistä herjaa hänkin Jeesusta: ”Etkö sinä ole Messias? Pelasta nyt itsesi ja meidät!” Hänellekään Jeesus ei vastaa mitään. Jeesus on hiljaa, koska hän tietää kantavansa koko maailman taakkoja ja syntejä harteillaan. Hän on hiljaa, koska hän tahtoo toteuttaa Taivaallisen isänsä tahdon. *”Häntä piinattiin, ja hän alistui siihen, ei hän suutansa avannut. Kuin karitsa, jota teuraaksi viedään, niin kuin lammas, joka on ääneti keritsijäinsä edessä.”* (Jes. 53:7)

Jeesus pysyy ristillä. Äkkiä tapahtuu jotain odottamatonta. Hiljaisuus keskeytyy. Toinen Jeesusta pilkanneista ryöväreistä kääntyy katuen Jeesuksen puoleen ja sanoo: ”Tämä mies ei ole tehnyt mitään pahaa. Jeesus, muista minua, kun tulet valtakuntaasi.” Enää Jumalan poika ei vaikenee, vaan heti hän vastaa: ”Totisesti, jo tänään olet minun kanssani paratiisissa.” Pimeys laskeutuu koko maan ylle. Jeesus huutaa kovalla äänellä ja antaa henkensä. Temppelein väliverho repeää keskeltä kahtia ja sadanpäällikkö tunnustaa uskonsa: ”Tämä mies oli todella Jumalan Poika!”

Silloinkin, kun Jumala on hiljaa ja vaikenee, on yksi rukous, johon hän aina vastaa. Hiljaisuus keskeytyy, kun ihminen kääntyy katuen Jeesuksen puoleen ja pyytää: *”Herra, sinä olet laupias, muista minua, osoita ikiaikaista hyvyyttäsi. Älä muista syntejäni, älä pahoja tekojani! Sinä, joka olet uskollinen ja hyvä, älä unohda minua!”* (Ps. 25:6, 7) Kun Jeesus kuoli, tie kaikkein pyhim-pään aukeni. Se ei tapahtunut alhaalta ylös, ihmisten aikaansaannoksena, vaan ylhäältä alas. Jumala itse avasi katuvalle syntiselle tien luokseen.

Kai Lappalainen

Kirjoittaja on Suomen Raamattuopiston Säätiön viestintä- ja markkinointipäällikkö

Hartaus on Raamattuopiston työntekijöiden ja vastuunkantajien kirjoittamasta viikkohartauskirjasta *Ihmeellinen elämä*

Alueyöntekijämme

VALTAKUNNALLINEN TYÖ

Julistustyön johtaja
PETRI KORTELAHTI
p. 09 5123 9195
petri.kortelahti@sro.fi
Viite: 130 000 715 511

Metropolialueen johtaja
JUHA VÄHÄSARJA
p. 09 5123 9150
juha.vahasarja@sro.fi
Viite: 130 000 615 514

Musiikkievangelista
PIETARI SAVOLAINEN
p. 045 340 5393,
pietari.savolainen@sro.fi
Viite: 130 007 262 517

Musiikkisihteeri
ANNA PÖYHÖNEN
p. 050 525 3195
anna.poyhonen@sro.fi
Viite: 130 007 261 518

Evangelista, naistyon
koordinaattori
ANNE POHTAMO-HIETANEN
p. 09 5123 9183
anne.pohtamo-hietanen@sro.fi
Viite: 130 000 728 511

VARSINAIS-SUOMI JA SATAKUNTA

Aluejohtaja
JUSSI KIVELÄ
p. 09 5123 9181
jussi.kivela@sro.fi
Viite: 130 007 755 516

ETELÄ-POHJANMAA, POHJANMAA JA KESKI-POHJANMAA

Aluejohtaja
LASSE PESU
p. 040 451 8058
lasse.pesu@sro.fi
Viite: 130 007 737 518

PIRKANMAA JA KANTA-HÄME

Aluejohtaja
KARI KUUSISTO
p. 050 590 8975
kari.kuusisto@sro.fi
Viite: 130 007 704 512

PÄIJÄT-HÄME JA KYMENLAAKSO

Aluejohtaja
JARI NORDMAN
p. 040 451 6782
jari.nordman@sro.fi
Viite: 130 007 728 514

POHJOIS-POHJANMAA JA LAPPI

Aluejohtaja
MIKA POUCHE
p. 040 563 0172
mika.pouche@sro.fi
Viite: 130 007 733 512

KAINUU JA POHJOIS-KARJALA

Aluejohtaja
JOUKO MALINEN
p. 09 5123 9194
jouko.malinen@sro.fi
Viite: 130 007 720 512

POHJOIS-SAVO

Alueyöntekijä
JOUKO KAUMANEN
p. 050 577 3780
jouko.kauhanen@hotmail.fi
Viite: 130 007 725 517

KESKI-SUOMI

Aluejohtaja
AINO VIITANEN
p. 040 761 6293
aino.viitanen@sro.fi
Viite: 130 000 778 516

Alueyöntekijä
ANNELI MONTONEN
p. 050 535 7224
anneli.montonen@sro.fi
Viite: 130 000 777 517

ETELÄ-KARJALA JA ETELÄ-SAVO

Aluejohtaja
JUHA HASANEN
p. 044 516 7250
juha.hasanen@sro.fi
Viite: 130 007 716 513

Alpo Karhun muistolle

Keskiviikkona 1.9. sain suruviestin, kun Ritva Karhu soitti ja kertoi, että hänen miehensä Alpo on kuollut. Lauantaina 18.9. siunasin ystä-

vämme ja Suomen Raamattuopiston pitkäaikaisen ystävän haudanlepoon Lappeenrannassa. Jumalan sanan lupauksiin luottaen saatoimme Alpon viimeiselle matkalle.

Alpo itse sanoi, että "armosta täällä ollaan, veren turvissa ja armon täällä eletään". Itse tutustuin Alpoon ja Ritvaan syksyllä 2011, jolloin olin aloittanut työni Raamattuopistolla ja olin ensimmäistä kertaa Lappeenrannassa seurakuntatapahtumamme merkeissä. Tuolloin yövyin Karhuilla niin kuin olen tehnyt joka vuosi sen jälkeen.

Alpo oli yksi Lappeenrannan ystävästä, jotka ovat omalta osaltaan pitäneet huolta Raamattuopiston toiminnasta. Hän oli myös Lappeenrannan Ystäväpiirin pitkäaikainen jäsen ja vastuunkantaja.

Näin Alpoa muistelevat Anneli ja Matti Saikkonen "Lukumattomat kerrat olemme saaneet nauttia Rit-

van ja Alpon vieraanvaraisuudesta hakiessamme pakettiautolastillisen eloantia Lappeenrannasta. Suurella kiitoksella ja lämmöllä Alpoa muistaa myös Raamattuopiston keittiön väki, sillä sen lisäksi, että saimme kaikki vihannekset ja marjat valmiiksi pussitettuna suoraan pakastimeen laitettaviksi, Alpo maksoi Raamattuopistolle keräkaaleja satoja kiloja. Emme tunne toista niin nöyrää ja lempeää miestä, kuin mitä Alpo oli. Sen lisäksi hänestä huokui vahva luottamus ja usko Jumalaan ja usein hän rauhalliseen ja lempeään tapaansa siitä todisti. Kovasti jäämme Alpoa kaipaamaan."

Näihin sanoihin on helppo yhtyä. Alpon lempeys ja rauhallisuus oli johtakin, joka kosketti ihmisiä. Alpo oli myös esirukoiija ja pitäytyi Jumalan sanaan. Itseäni kosketti, kun siunaustilaisuuteen valmistautuessani hänen tyttärensä Anna-Maija kertoi, että oli kysynyt isältään viime keväänä "mikä on tärkeintä elämässä?". Alpon vastaus kertoi hyvin paljon myös hänestä itsestään, kun Alpo sanoi tyttärelleen "Jeesus".

Juha Hasanen

Emmi Tapolan muistolle

Ystävämme Emmi Tapola sai iäisyyskutsun 18.7. 91 vuoden ikäisenä. Monien sairauksien uuvuttamana hän pääsi Isän kotiin, jonne hän jo kaipasi.

Emmi oli hyvin positiivinen, iloinen ja ulospäin suuntautuva ihminen, jota oli helppo lähestyä. Kotiseurakunnassaan hän toimi aikoinaan myös luottamustehtävissä. Hyvänä laulajana hänellä oli oma paikka alttona kirkkokuorossa.

Syksyllä 1982 perustimme Myllykoskelle Raamattuopiston Ystäväpiirin, jossa Emmi oli alusta saakka innokkaasti mukana. Hän oli sisarus-tensa tavoin todellinen Raamattuopiston ystävä. Emmi kodissa oli aina tilaa ja ovi avoinna piirille ja ystäville.

Emmi piti myös runoista. Lukumattomat olivat ne tilaisuudet ja juhlat, joissa hän ulkomuistista lausui pitkiäkin runoja. Monet niistä oli

hänen jo varhain kuolleen sisarensa kirjoittamia. Hänellä oli loppuun saakka erinomaisen hyvä muisti. Suuren osan Katekismuksesta hän osasi ulkoa ja monasti hän myös piirissämme sitä meille selitti ja opetti. Emmi oli ystäväpiirimme todellinen äitihahmo.

Jäätyään leskeksi 80-luvulla, hänelle lapset ja varsinkin lastenlapset useassa polvessa, olivat tärkeitä. Heistä hän iloitsi ja usein kertoi heidän elämästään.

Vaikka elämä ei aina ollut helppoa ja varsinkin viimeisinä vuosina, kun monet sairaudet ja vaivat rasittivat häntä, niin kuitenkin hän koki, että on saanut elää rikkaan ja hyvän elämän.

Uskonsisar on nyt päässyt taivaalliseen lepoon. Siunaten ja kaipaamalla muistamme hyvää ystävää ja esirukoiijaa, sekä kiitämme siitä ajasta, jonka saimme hänen kanssaan täällä yhteistä matkaa taivaltaa.

Hannu Tuomala

Mauri Nivalan muistolle

Pitkäaikainen Suomen Raamattuopiston vastuunkantaja ja aktiivi on poissa. Mauri oli kotoisin Nivalan Maliskylästä, mutta elämäntyö vei

Raahen ja oma koti rakentui Patti-joelle. Uskonelämä oli tullut tärkeäksi jo rippikoulussa. Kun toiset menivät tansseihin niin Mauri ja silloinen naapuri ja ystävä Terttu menivät kirkkoon. Yhteinen tie johti avioliittoon ja yhteinen hengellisyys vain vahvistui. Vuokatinrannan julistus kosketti kumpaakin selkeään uskonratkaisuun ja toi mukaan SRO:n työhön.

Maurin elämää ohjasi näky Herran sanan julistamisesta ja aktiivisesta yhteistoiminnasta sen puolesta. Mauri palveli Raahen toimintaryhmän puheenjohtajana ja oli ideoijana, koollekutsujana ja järjestäjänä monessa muussakin kristillisessä toiminnassa. Koti oli majoituspaikkana monelle puhujalle.

Myös Israel-töy oli tärkeä. Sain tutustua Mauriin ja Terttuun, kun he tulivat ryhmänsä kanssa Israeliin talkootöihin. Olimme lähetystyössä Jerusalemissa. Iloinen porukka teki *Shalhevetyah* -työkeskuksen remonttia ja sen kärkihahmona toimi Mauri. Kävimme yhdessä ajalemassa Galileassa ja iloitsin Maurin ystävällisyydestä ja Jumalan työnäystä, joka vei häntä eteenpäin tilanteessa kuin tilanteessa. Yhteinen ystävyys sai jatkaa SRO:n palveluksessa.

Mauri sai kokea Herran vahvaa asioihin tarttumista terveytensä kohdalla. Ensimmäisen sydäninfarktin saatuaan hänet ehdittiin todeta sairaalassa kuolleeksi. Kuitenkin Mauri palasi henkiin. Tapahtuman jälkeen Mauri jäi eläkkeelle mutta jatkoi aktiivista seurakuntatyötään. Myöhemmin hän koki toisenkin infarktin ja sitten muitakin iskuja terveyteensä, kuitenkin niistä joka kerta selviytyen ja takaisin Jumalan palvelutyöhön palaten. Mauri sairastui lopulta syöpään. Pitkään hän sinnitteli kaikessa mukana.

Mauri nukkui pois Raahen terveyskeskuksessa 18.7. Kaipaamaan jäivät Terttu puoliso, lapset, lapsenlapset ja ystävät

Mika Pouke

Vapaaehtoiseksi mukaan?

Suomen Raamattuopiston monet työmuodot tarjoavat mahdollisuuksia vapaaehtoistyöntekijöille. Työtä voi tehdä alueorganisaatioiden tukena eri puolilla Suomea. Vuokatinrannan ja Kellonkartanon keskuksat toimivat pitkälti vapaaehtoisten varassa.

Suomen Raamattuopiston tiloissa Kauniaisissa osa ihmisistä työskentelee säännöllisesti ja osa satunnaisesti. Myös Hengelliset syventymispäivät ja muut Raamattuopiston järjestämät tapahtumat nojaavat pitkälti talkoolaisten osaamiseen.

Ystäväviesti
PL 15, 02701 Kauniainen

* . BL12 *

JOULULAHJAIDEOITA

14,90 €

Sari Savela SEINÄKALENTERI 2022

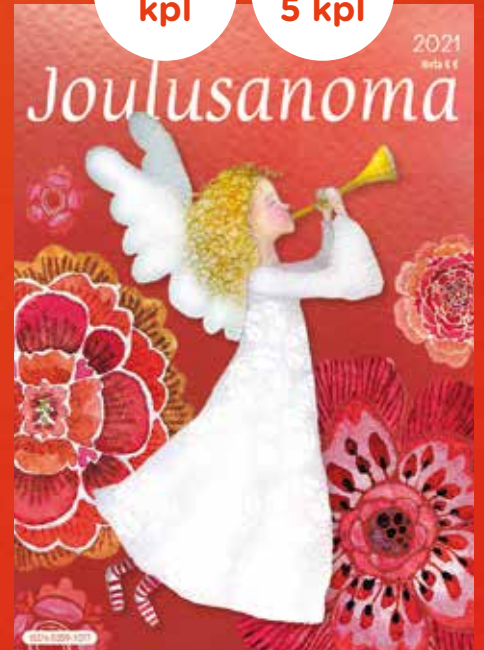
Saatavilla kirkkovuoden teksteillä tai ilman. Kierreselkäisessä seinäkalerissa on upea Sari Savelan kukkakuvitus jokaiselle kuukaudelle. Mukana myös nimipäivät. Koko A4, avattuna A3.

SRO JOULUSANOMA 2021

51 sivua joulutunnelmaa. Sisältää myös 12 joulusta pakettikorttia! Perinteinen jouluristikko. Lehden päätoimittaja Lauri Vartiainen. Lehdestä löydät mm. Piispa Eero Huovisen haastattelun joulusta, Raimo Mäkelän kirjoituksen Herodeksesta sekä Sari Savelan näyttävän jutun eri aikakausien kirkkorakennuksista.

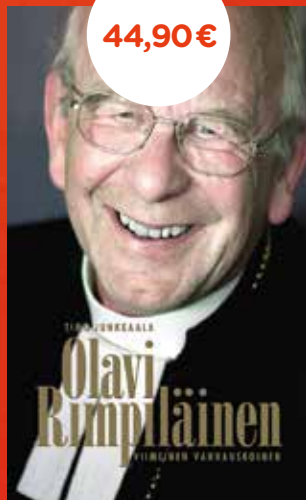
6 €
kpl

20 €
5 kpl

Timo Junkkaala OLAVI RIMPILÄINEN

Olavi Rimpiläinen nousi 1980-luvulla valtakunnalliseen kuuluisuuteen viimeisenä piispana, joka vastusti naispappeutta. Kaikki mediat olivat hänen kimpussa - ja yllättyivät. He eivät löytäneetkään äkkiväärää sovinistia vaan leppoisan humoristin, joka sydämellisyydellään valloitti teloitusretkelle lähteneen toimittajan toisensa jälkeen. 696 sivua.

44,90 €

29 €

JATKOROMAANI
ULOSKUTSUTUT
-KIRJALLE

Tapani Söpanen VAINOTUT

Koronapandemian aikaan velkaantunut Suomi ajautuu vaikeuksiin, ja hyvinvointiyhteiskunta natisee liitoksistaan. Poliittiset päättäjät ja viranomaiset yrittävät kitkeä kristinuskon pois ihmisten elämästä. Kirkot tyhjenevät. Kevyt hengellisyys, henkisyys ja enkeliopit täyttävät sydämien tyhjyyttä. Lopulta Raamatut palavat rovioilla, ja siitä tulee kielletty kirja Suomessa.

Toimituskulut alkaen 6 €.

Kirjat kotiovelle toimitettuna á 14 €.

perussanoma.fi | 09 5123 9120 (klo 9-14)

tilauspalvelu@perussanoma.fi |

PERUSSANOMA
USKON JA TIEDON LÄHTEELLÄ